

PROKURATUUR

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	26.03.2026, Narva
Koostaja ametinimetus ja nimi:	abiprokurör Ragnar Plistkin
Ametiasutuse nimi:	Viru Ringkonnaprokuratuuri Narva osakond
Kriminaalasja number:	25233001060
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 121 lg 1, § 157 ³ lg 1
Kahtlustatava nimi (isikukood):	X.X. (ik xxxxxxxxxxxx)

Kriminaalmenetluse raames kogutud tõenditega on leidnud kinnitust, et X.X. ajavahemikul 12.11.2025 kuni 06.01.2026 järjekindlalt ning korduvalt otsis X.X. kontakti, tehes seda viimase nõusolekuta ning erinevatel viisidel (korduvad kõned ja solvava ning alandava sisuga sõnumite korduv saatmine, lisaks korduvad nõudmised, et kannatanu temaga suhtleks). X.X. eesmärgiks oli tekitada kannatanus hirmu ning viimast oluliselt häirida. Samuti on leidnud tuvastamist, et X.X. 23.12.2025 kella 19.45 paiku Narvas X tn X asuva maja juures lõi X.X. pea piirkonda ning paiskas ta asfaldile, millega tekitas viimasele füüsilist valu. Seega X.X. pani eelnevalt kirjeldatud tegevusega toime KarS § 121 lg 1 järgi kvalifitseeritava kuriteo, s.o kehalise väärkohtlemise ning KarS § 157³ lg 1 järgi kvalifitseeritava kuriteo, s.o kannatanuga järjepideva kontakti otsimise, kui see on toime pandud kannatanu tahte vastaselt ning eesmärgiga kannatanut hirmutada, alandada ning muul viisil oluliselt häirida.

Arvestades KrMS § 202 sätteid, saab kriminaalmenetluse lõpetada, kui tegemist on teise astme kuriteoga, isiku süü ei ole suur, ta on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju, tasunud kriminaalmenetluse kulud või võtnud kohustuse need tasuda ning kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi.

Kriminaalmenetluse lõpetamise võimalikkuse üle otsustamisel tuleb arvestada asjaoluga, et lõpetamine pole võimalik, kui menetluse jätkamine on vajalik kas lähtuvalt avalikust menetlushuvist või eripreventiivsest vajadusest. Avalik menetlushuvi puudub üldjuhul kuritegude puhul, kus isiku süü ei ole suur. Kuigi kriminaalmenetluse käigus kogutud tõenditest nähtub, et X.X. otsis X.X. väga intensiivselt kontakti (ajavahemikul 01.12.2025 kuni 16.12.2025 saatis kahtlustatava kannatanule 94 e-kirja, ajavahemikul 01.12.2025 kuni 09.12.2025 saatis kahtlustatav kannatanule vähemalt 260 sõnumit ning tegi talle vähemalt 150 kõnet), siis toimus see lühikese ajavahemiku jooksul, mistõttu kannatanu oluline häirimine kestis lühikest aega. Samuti ei põhjustanud X.X. kannatanule kehavigastusi ning kehaline väärkohtlemine piirdus füüsilise valu tekitamisega. Kahtlustatav kahetseb siiralt tehtut ning lubab kannatanut enam mitte tülitada. Eeltoodud asjaolusid arvestades puudub alus väita, et X.X. süü on suur.

Karistuse eripreventiivne eesmärk tähendab võimalust mõjutada süüdimõistetut moel, mis tagaks edaspidi tema hoidumise süütegude toimepanemisest. Kui inimene eksib kehtiva õiguskorra vastu nii rängalt, et tema suhtes tuleb alustada kriminaalmenetlust, järgneb üldjuhul kuriteosündmuse koosseisulise ja tõendatud teol toimepanemisele riigipoolne reageering ehk kriminaalkaristus. Samas on seadusandja jätnud võimaluse kohaldada õigusrikkuja osas teatud

juhtudel ka oportuuniteediprintsiibi põhimõtet ja tema suhtes kriminaalmenetlus lõpetada. Seda eeldusel, et isiku huvid ja avalik huvi on omavahel tasakaalus ning kriminaalrepressiooni kohaldamine pole ilmselgelt vajalik. Antud printsiip on viidud seadusesse sisse paljuskii eesmärgiga hoida kokku alati piiratud menetluslikku ressursi, mille tingimustes ei suuda riik võrdset tähelepanu pöörata kõigile toimepandavatele õiguserikkumistele. Seetõttu tuleks menetlusökonoomika põhimõttest tulenevalt menetluslikke ressursse kasutada võimalikult ratsionaalselt ja tagada seeläbi õigus-hüvede võimalikult ulatuslik kaitse.

Avalikust menetlushuvist on võimalik rääkida, kui eripreventiivsetest vajadustest lähtuvalt on menetluse jätkamine vajalik. Selline vajadus on üldjuhul olemas, kui isikut on kahe aasta jooksul enne uue kuriteo toimepanemist sarnase süüteo eest karistatud või on tema suhtes menetlus otstarbekuse kaalutlusel lõpetatud või isik on oma muu käitumisega tõestanud, et tema edaspidise õiguskuulekuse tagamiseks, mida muul moel ei ole võimalik korraldada, on vajalik rakendada mõjutusvahendeid või karistusi. Avalik menetlushuvi on olemas ka siis, kui üldpreventiivsetest vajadustest lähtuvalt on isiku karistamine vajalik. Selline vajadus on üldjuhul olemas siis, kui kuritegu on toime pandud elusfääris, mille vastu peab avalikkusel olema eriline usaldus või isiku karistamine on vajalik õiguskorra kaitsmise huvides või kuriteo tõttu kannatanul puuduvad peale kriminaalmenetluse efektiivsed õiguskaitsevahendid.

Võrreldes käesoleva kriminaalasja tehiosid avalikku menetlushuvi tingivate asjaoludega, ei esine prokuröri hinnangul kriminaalasja materjalidest nähtuvalt X.X. osas KrMS § 202 kohaldamist välistavat eri-või üldpreventiivset vajadust, mistõttu nimetatud kaalutlustel pole kriminaalmenetlusega jätkamine / karistuse kohaldamine ilmtingimata tarvilik.

Antud kuriteo eest näeb KarS § 121 lg 1 ette karistusena kas rahalise karistuse või (maksimaalselt) kuni üheaastase vangistuse ning KarS § 157³ lg 1 näeb karistusena ette samuti rahalise karistuse või (maksimaalselt) kuni üheaastase vangistuses. Kohtueelse uurimise käigus ei ole tuvastatud karistust raskendavaid asjaolusid KarS § 58 mõttes. X.X. ei ole varem väärteoga kriminaalkorras karistatud. Lisaks puudub informatsioon, et X.X. oleks pärast talle etteheidetavat kuritegu pannud toime süütegusid, millest omakorda võib järeldada, et kahtlustatav on senise kriminaalmenetluses kogetu põhjal endale põhjalikult selgeks teinud, et kahtlustuses kirjeldatud käitumine kannatanu suhtes oli lubamatu ning sellist käitumist ei õigusta isegi vaimne murdumine emotsionaalse pingeseisundi laineharjal. Sedastatav on kahtlustatava soov edaspidi hoiduda süütegudest ning seadusega vastuollu mitte sattuda. Kuigi Viru Ringkonnaprokuratuuri 11.11.2021 määrusega lõpetati X.X. menetlus kriminaalasjas nr 21233000940 KrMS § 202 alusel ning tolles kriminaalasjas oli menetluse esemeks kehaline väärkohtlemine lähisuhtes, siis prokuratuuri hinnangul jääb riigi reageering käesoleva kriminaalasja kohtusse saatmise kaudu sedavõrd abstraktseks, et ei võimalda tajuda kahtlustataval enda antisotsiaalse käitumise tegelikku mõju ega tagajärgi. Kahtlustatav on enda käitumise parandamisega juba algust teinud ning esitanud prokuratuurile tõendi selle kohta, et ta pöördunud vaimse tervise õe poole ning käinud 2026 jaanuaris-veebruaris mitmel korral alkoholarvitamise häire kabinetis vastuvõtul.

Prokuratuur on seisukohal, et X.X. õiguskuulekale käitumisele suunamist on võimalik saavutada ka muude vahenditega kui avaliku karistamisega. Kahtlustatava edaspidise õiguskuulekuse tagamiseks piisab sellest, kui X.X. läbib mõjuva vestluse, mida viib läbi Viru Ringkonnaprokuratuuri II osakonna konsultant Taimi Lepiksaar. Vestlused annavad X.X. võimaluse rääkida avameelselt probleemidest, mis on seotud suhetega ning selle käigus tõusetuvate probleemidega. Ühtlasi annavad vestlused võimaluse mõista teiste inimeste vajadusi ning tundeid ning sellest johtuvalt leida sisemist jõudu ja motivatsiooni vägivallavaba

ning teisi inimesi asutava elukorralduse hoidmiseks. Lisaks kannatanu X.X. on soovinud lähenemiskeelu kohaldamist kahtlustatava suhtes, mistõttu antud meede peaks tagama selle kahtlustatav enam kannatanut ei tüli.

Kahtlustava kaitsja Oleg Gorškaljov esitas prokuratuurile taotluse riigi õigusabi tasu kindlaksmääramiseks 438.96 euro suuruses summas. Kuna prokuratuur lõpetab kriminaalasjas menetluse KrMS § 202 lg 7 alusel, jäävad menetluskulud X.X. kanda.

Prokurör pöörab siinkohal tähelepanu sellele, et kriminaalmenetluse lõpetamine otstarbekuse kaalutlusel ei tähenda seda, et kahtlustatav on käitunud õiguspäraselt. Prokuröri hinnangul ei saa sellist menetluse lõpetamist käsitleda ka kui avalikkusele signaali saatmisena, et selliseid tegusid võib toime panna. Vastupidi, lõpetades menetluse KrMS § 202 alusel, asub riik seisukohale, et kahtlustatava käitumises on olemas kõik kuriteo tunnused, lihtsalt selle hukkamõistu väljendamiseks, ülekohtu heastamiseks ja kahtlustatava edaspidise õiguskuuleka käitumise tagamiseks ei ole kriminaalkaristus kõige tõhusam vahend.

Juhindudes KrMS § 202 lg-st 7 ja 206, abiprokurör

määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 25233001060 menetlus X.X. suhtes, kuna kahtlustatava süü ei ole suur ning kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi.
2. **Kahtlustatavale määratud kohustuse liik ja tähtaeg:**
 - 1) **KrMS § 202 lg 2 p 7 alusel kohustub X.X. läbima mõjuva vestluse, mida viib läbi Viru Ringkonnaprokuratuuri II osakonna konsultant Taimi Lepiksaar, kellega võtta ühendust telefonil 5887 5353. Konsultant viib läbi esmase hindamise ning määrab seejärel kindlaks vestluste arvu. X.X. kohustub osalema vestlustel konsultandi poolt ette antud arvul kordi hiljemalt 01.06.2026. Vestlused lõpetatakse konsultandi kinnituse alusel, omaalgatuslik lõpetamine ei ole lubatud.**
 - 2) **KrMS § 202 lg 2 p 1 alusel kohustub X.X. tasuma menetluskulud, s.o kaitsjatasu 438.96 eurot, hiljemalt 26.09.2026 (vt makseinfo eraldi lehel).**
 - 3) **KrMS § 202 lg 2 p 7 alusel on X.X. kohustatud kuni 26.03.2027 (k.a) mitte lähenema kannatanule X.X. avalikes kohtades ning muudes kannatanu viibimiskohtades lähemale kui 5 meetrit ning mitte suhtlema kannatanuga nendes kohtades, mitte lähenema kannatanu X.X. elukohale aadressil X tn X-X, Narva lähemale kui 5 meetrit, mitte võtma kannatanu X.X. ühendust mistahes sidevahendite kaudu, mitte võtma kannatanu X.X. ühendust kolmandate isikute kaudu. Kannatanu X.X. juhuslikul kohtumisel on X.X. kohustatud kannatanut kõnetamata viivitamatult eemalduma kannatanust vähemalt 5 meetri kaugusele.**
 - 4) **KrMS § 202 lg 2 p 7 alusel kriminaalmenetlus antud kriminaalasjas uuendatakse, kui X.X. paneb toime uue tahtlikku kuriteo kuni 26.09.2026 (k.a).**
3. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: Tõkendit ei ole kohaldatud.
4. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: Puuduvad.
5. KrMS § 206 lõike 2¹ alusel teavitada kriminaalmenetluse lõpetamisest Eesti Kohtuekspertiisi Instituuti ja kustutada ABIS-st ja RSBR-st järgmised andmed: Andmeid ei kustutata.
6. Kriminaalmenetluse kulud: Vt p 2.
7. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 edastada kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia viivitamatult kannatanule X.X. posti teel ning kahtlustatava kaitsjale Oleg Gorškaljovile e-

toimiku kaudu. Kahtlustatavale X.X. antakse määruse koopia prokuratuuris allkirja vastu kätte.

8. Kannatanul on õigus vastavalt KrMS § 206 lõikele 3 tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul menetluse lõpetanud prokuratuuris.

Edasikaebamise kord

Vastavalt KrMS § 207 lõigetele 2 ja 3 võib kannatanu põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul esitada kaebuse Riigiprokuratuurile (Wismari 7, Tallinn 15188 või e-post info@prokuratuur.ee).

Ragnar Plistkin

Mina, X.X., kinnitan, et määrus on mulle arusaadav ja tõlgitud. Olen nõus kriminaalmenetluse lõpetamisega KrMS § 202 alusel. Samuti olen nõus täitma käesoleva määruse punktis 2 nimetatud kohustusi tähtaegselt. Olen teadlik sellest, et kui ma ei täida määratud tähtaja jooksul mulle pandud kohustusi, võib prokuratuur kriminaalmenetluse määrusega uuendada.

X.X.

Kriminaalmenetluse läbirääkimistest võttis osa kaitsja Oleg Gorškaljov: _____

Kriminaalmenetluse lõpetamise läbirääkimistest võttis osa prokuratuuri koosseisuline tõlk Irina Ogurova, keda hoiatati oma kohustuste täitmisest keeldumise ja teadvalt valesti tõlkimise eest KarS § 318 ja § 321 järgi.

Irina Ogurova